

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร
ที่ วท(พ)9/๒๕๕๑

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายงานการตรวจสอบมาตรฐาน
การบิน

ผู้อุทธรณ์

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า [REDACTED] ผู้อุทธรณ์ พนักงานของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ตำแหน่งนักบิน ประสงค์จะขอทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายงานการตรวจสอบมาตรฐานการบิน โดยผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๑ ถึง OS A๓๓๐ (หัวหน้าฝูงบินแอร์บัส เอ ๓๓๐) เพื่อขอสำเนาเอกสารแบบฟอร์มการตรวจสอบมาตรฐานการบิน (LINE CHECK/RELEASE FLIGHT REPORT FORM) ของผู้อุทธรณ์ ในการตรวจสอบมาตรฐานการบิน ประจำปี เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๑ เที่ยวบินที่ TG ๓๑๗ และในการตรวจสอบมาตรฐานการบินประจำปี เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๑ เที่ยวบินที่ TG ๖๓๐ และผู้อุทธรณ์ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๑ ถึง OS A๓๓๐ ติดตามทวงถามการขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าว พร้อมกับขอคำชี้แจงเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายบริหารการบิน ที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการให้อำนาจในการลดตำแหน่งหน้าที่ของพนักงาน

บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) โดย OS A๓๓๐ ได้มีคำสั่งลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ต่อท้ายหนังสือของผู้อุทธรณ์ฉบับลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๑ ว่า เนื่องจากเอกสารดังกล่าวเป็นเอกสาร Confidential จึงไม่สามารถสำเนาให้ได้

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ถึง OS A๓๓๐ ได้แย้งคำสั่งดังกล่าวของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) เนื่องจากผู้อุทธรณ์เห็นว่า บริษัท ฯ จะต้องมีความโปร่งใสเป็นธรรม มีความรับผิดชอบ และสามารถตรวจสอบได้ ดังนั้นข้อมูลข่าวสารที่ร้องขอจะต้องเปิดเผยให้แก่ผู้อุทธรณ์ได้ในเวลาอันสมควร

/เมื่อผู้อุทธรณ์

หน้า ๑ ใน ๘ หน้า

คำวินิจฉัย ที่ วท(พ)๑/๒๕๕๑

เมื่อผู้อุทธรณ์เห็นว่าบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) มิได้แจ้งผลการพิจารณาคำโต้แย้งดังกล่าว ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ ถึง OS A๓๓๐ เพื่อติดตามทวงถามอีกครั้งหนึ่งและขอให้ชี้แจงในประเด็นคำถามให้ครบถ้วนด้วย แต่บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ก็มิได้ดำเนินการตามคำขอให้แก่ผู้อุทธรณ์แต่อย่างใด

ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อร้องขอให้พิจารณาดำเนินการตามที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนด โดยดำเนินการให้บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) เปิดเผยและจัดส่งสำเนาเอกสารพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้แก่ผู้อุทธรณ์ รวม ๒ รายการ ประกอบด้วย

๑) สำเนาเอกสาร พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องของการตรวจสอบมาตรฐานการบิน ตามหนังสือลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นผลการพิจารณา หรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงกับผู้อุทธรณ์ โดยที่หัวหน้าผู้บังคับการ บล เอ ๓๓๐ ฝ่ายบริหารนักบิน (OS) บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ได้แจ้งตอบว่าเอกสารดังกล่าวเป็นเอกสาร Confidential (ความลับ) จึงไม่สามารถสำเนาให้ได้

๒) สำเนาเอกสาร พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องของ คู่มือ ระเบียบ คำสั่ง เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารนักบิน ที่มีสาระสำคัญในการให้อำนาจเรื่องการลดตำแหน่งหน้าที่พนักงาน ตามหนังสือลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๑ ซึ่งผู้อุทธรณ์ได้ร้องขอไว้ และได้มีหนังสือติดตามทวงถาม

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยคณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาส่งเรื่องอุทธรณ์ อาศัยอำนาจตามความมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ พิจารณาแล้วเห็นว่า อยู่ในขอบเขตการอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามความมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จะรับไปพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์นี้ได้ และข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ต้องอาศัยความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงส่งเรื่องอุทธรณ์นี้ให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร เป็นผู้พิจารณาดำเนินการต่อไป

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร รับคำอุทธรณ์ดังกล่าวไว้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์ตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยได้พิจารณาคำอุทธรณ์ประกอบกับเหตุผลของ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) แล้วเห็นว่า มีข้อเท็จจริงยังไม่เพียงพอที่จะพิจารณาวินิจฉัยได้ จึงมีมติให้เรียกเอกสารข้อมูลตามอุทธรณ์ และให้เชิญผู้อุทธรณ์กับผู้แทนบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) มาชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติม เพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัย ซึ่งสรุปคำชี้แจงของคู่กรณีได้ดังนี้

/บริษัท...

คำวินิจฉัย ที่ วท(พ)๑/๒๕๕๑

บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) มอบหมายให้ผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริงต่อ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร พร้อมทั้งจัดส่งข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์มา ประกอบการพิจารณาด้วย ซึ่งผู้แทนบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ชี้แจงด้วยวาจาสรุปความได้ว่า บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) จะทำการประเมินผลการปฏิบัติงานของนักบินปีละอย่างน้อย ๑ ครั้ง ซึ่งจะมีการจัดตารางการประเมิน และผู้ประเมินไว้ล่วงหน้า โดยผู้ประเมินจะเป็นนักบินอาวุโส และเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติตามที่บริษัทฯ กำหนดไว้ และได้รับแต่งตั้งจากผู้อำนวยการใหญ่สาย ปฏิบัติการ โดยจะเรียกผู้ประเมินผลว่า Line Check อยู่ในตำแหน่งได้คราวละ ๒ ปี เมื่อครบ ๒ ปี บริษัทฯ จะทำการตรวจสอบคุณสมบัติอีกครั้งว่าสมควรจะดำรงตำแหน่งดังกล่าวอีกหรือไม่ ซึ่งจะพิจารณา จากผลการประเมินใน ๓ ครั้งที่ผ่านมา

ตามปกติในการประเมินผล ผู้ประเมิน และผู้ถูกประเมินจะทำการบินไปด้วยกัน ฉะนั้นผู้ถูกประเมินจะทราบว่าใครเป็นผู้ประเมิน โดยผู้ประเมินจะนั่งอยู่ข้างหลังนักบินที่ ๑ (Captain) และนักบินที่ ๒ (Co Pilot) การประเมินจะทำอย่างน้อยสองเที่ยวบิน หากเที่ยวบินนั้นเป็นเที่ยวบิน ไป - กลับ ผู้ประเมินจะทำการประเมินทั้งเที่ยวบินไปและบินกลับ โดยผู้ถูกประเมินจะเป็นนักบิน หนึ่งเที่ยว และเป็น Monitor Flight คือ เป็นผู้ช่วยเหลือนักบินอีกหนึ่งเที่ยว แต่ในบางเที่ยวบินอาจ เป็นการบินต่อเนื่องติดต่อกันไปขึ้นอยู่กับตารางการบินที่จัดไว้ สำหรับในเรื่องความยากง่ายในการบินแต่ละสนามบินไม่ใช่ปัจจัยที่สำคัญในการประเมินผลอันจะนำมาถ่วงน้ำหนักกันได้ เพราะผู้จัด ตารางการบิน และผู้ประเมินผลจะเป็นคนละคนกัน และโดยมาตรฐานนักบินการบินไทยต้องทำการ บินได้อยู่แล้ว

เมื่อเสร็จสิ้นการประเมิน ใบประเมินผลจะเปิดเผยให้ผู้ถูกประเมินทราบ แต่ไม่ให้ สำเนาเพราะเป็นธรรมเนียมปฏิบัติของบริษัทฯ ประกอบกับเอกสารดังกล่าวมีการกำหนดชั้น ความลับไว้ ซึ่งหากมีการเปิดเผยสำเนาใบประเมินให้ผู้อุทธรณ์ อาจมีการนำข้อมูลไปเผยแพร่ ให้บุคคลอื่นได้ทราบ จนอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทั้งผู้ประเมิน ผู้ถูกประเมิน หรือ ผลกระทบต่อการปฏิบัติการบินในกรณีที่ผลการประเมินเกี่ยวข้องกับบันทึกประวัติการบิน ของบุคคลนั้น ๆ รวมถึงความเสียหายที่จะเกิดกับบริษัทฯ

การประเมินนักบินของบริษัทฯ นอกจากที่กล่าวข้างต้น ยังมีการประเมินใน ส่วนอื่น ๆ อีกด้วย เช่น การประเมินเพื่อเลื่อนฐานะจากนักบินที่ ๒ เป็นนักบินที่ ๑ หรือการประเมินเพื่อ เลื่อนฐานะสูงกว่าเดิม การประเมินในรูปแบบนี้ไม่เปิดเผยให้ผู้ถูกประเมินทราบ เพราะบริษัทฯ เกรงว่าอาจมีผลต่อการปฏิบัติการบินโดยตรงได้ และหากเปิดเผยผลการประเมินออกไป ผู้ ประเมินอาจไม่กล้าประเมินตามความเป็นจริง และอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างผู้ประเมิน และผู้ถูกประเมิน อีกทั้งบริษัทฯ ไม่ต้องการให้ข้อมูลดังกล่าวล่วงรู้ถึงบุคคลที่สาม เพราะบุคคลนั้น อาจต้องร่วมทำการบินกับผู้ประเมินคนนั้น ๆ และอาจทำให้เกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อผู้ประเมินจนอาจ ก่อให้เกิด...

คำวินิจฉัย ที่ วท(ท)๑/๒๕๕๑

ก่อให้เกิดอันตรายต่อการบินได้ ดังนั้น ข้อมูลข่าวสารในรายการที่ ๑ จึงไม่สามารถเปิดเผยได้ตาม เหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น

สำหรับข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ ตามกรณีของผู้อุทธรณ์นั้นเนื่องจากตาม ตารางการบิน ผู้อุทธรณ์เป็นนักบินที่ ๑ (Captain) ปฏิบัติหน้าที่ Pilot in Command (P-I-C) และ ผู้อุทธรณ์ได้ทำการฝ่าฝืนระเบียบของบริษัท ฯ ด้วยการไว้ผมยาวเกินหู และย้อมผมสีแดง ซึ่งตาม ระเบียบของบริษัท ฯ กำหนดให้นักบินไว้ผมได้ไม่เกินคอปกเสื้อเชิ้ต นอกจากนั้นผู้อุทธรณ์ยังไว้ หนวดเครา ซึ่งบริษัท ฯ ได้ทำความเข้าใจกับผู้อุทธรณ์มาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน และมีการแจ้งเตือน ว่า หากพบว่าผมยาวในเที่ยวที่ปฏิบัติการบินจะถูกให้พักการบิน โดยการแจ้งเตือนดังกล่าวมิใช่การ ลงโทษ ซึ่งเมื่อได้รับการแจ้งเตือนผู้อุทธรณ์ให้คำมั่นสัญญาว่าจะทำการตัดผม กับต้นผู้ทำการ ตรวจสอบจึงให้ผู้อุทธรณ์ทำการบิน แต่หลังจากนั้น ผู้อุทธรณ์ก็ยังไม่ปฏิบัติตามคำแจ้งเตือนจึงไม่ ผ่านการประเมิน เมื่อผู้อุทธรณ์ไม่ผ่านการประเมินจะเข้าหลักเกณฑ์ในข้อต่อมา คือ ไม่สามารถทำการ บินได้จนกว่าจะได้ผ่านการประเมินครั้งใหม่ ซึ่งผู้อุทธรณ์ไม่ยอมไปรับทราบผลการประเมินดังกล่าว ตารางการบินของผู้อุทธรณ์จึงต้องหยุดลง ต่อมาผู้อุทธรณ์ได้เข้ารับทราบผลการประเมิน และมีการไป ตัดผม โกนหนวด และกลับไปประเมินใหม่ครั้งที่สอง

ในการประเมินผลครั้งที่สองในวันที่ ๗ - ๙ เมษายน ๒๕๕๑ ผู้อุทธรณ์แต่งกายผิด ระเบียบโดยการนำเครื่องหมายติดบนปีกกระเป๋าเสื้อแทนที่จะติดเหนือกระเป๋าเสื้อ อีกทั้งผู้อุทธรณ์ ยังไม่มีสัมมาคารวะกับนักบินอาวุโสซึ่งถือเป็นการขัดกับธรรมเนียมปฏิบัติของบริษัท ฯ จึงมีการ มอบหมายให้กัปตันซึ่งเป็นผู้ตรวจสอบมาตรฐานทำหน้าที่ P-I-C แทน แต่ผู้อุทธรณ์ยังคงเป็นกัปตัน อยู่เช่นเดิม

ผู้แทนบริษัท การบินไทยฯ ซึ่งแจ้งเพิ่มเติมอีกว่า โดยปกติในการปฏิบัติการบินจะมี การจัดนักบิน ๒ คนเป็นอย่างน้อย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระยะทางการบิน ในกรณีนักบิน ๒ คน จะมี นักบินหนึ่งคนเป็นกัปตัน และอีกหนึ่งคนเป็น Co Pilot ในกรณีนักบิน ๓ คน อย่างน้อยจะมี ๑ คน เป็นกัปตัน และ Co Pilot ๒ คน หรือจะมีกัปตัน ๒ คนก็ได้ โดยคนที่อาวุโสจะทำหน้าที่ P-I-C เป็นผู้ควบคุมอากาศยาน และอีกคนจะเป็นกัปตันคนที่ ๒ ซึ่งเป็น Rower Rank ซึ่งมีขีดการลด ตำแหน่ง หรือการลงโทษ เพียงแต่มิได้ทำหน้าที่ P-I-C ของเที่ยวบินนั้น ซึ่งการกระทำดังกล่าว เป็นไปตามระเบียบที่ได้มอบให้ไว้กับนักบินทุกคนเป็นเอกสารประจำตัวซึ่งนักบินทุกคนต้องทราบ อยู่แล้ว โดยระบุอยู่ใน Flight Operation Manual (FOM) ข้อ ๑.๒

ผู้อุทธรณ์ชี้แจงสรุปความได้ว่า ในการตรวจสอบมาตรฐานโดยปกติผู้อุทธรณ์ใน ฐานะผู้ถูกตรวจสอบ ต้องทำหน้าที่ตรงตามสภาพการจ้างงานของบริษัท ฯ และผู้ตรวจสอบ มาตรฐานจะเป็นผู้ตรวจดูการปฏิบัติงาน ซึ่งการปฏิบัติงานของนักบินจะมีการแบ่งออกเป็น ๒ ที่นั่ง โดยนักบินที่นั่งด้านซ้ายจะทำหน้าที่ P-I-C ซึ่งนักบินที่ทำหน้าที่ P-I-C นั้น ตามกรอบอำนาจหน้าที่

/ทั้งหมด

คำวินิจฉัย ที่ วท(พ)๑/๒๕๕๑

ทั้งหมดมีสิทธิในการปฏิเสธบุคคลใดที่เห็นว่าอาจทำให้ไม่สบายใจที่จะบินด้วยได้ และนักบินที่นั่งด้านขวาจะทำหน้าที่เป็น Co Pilot ทั้งนี้ตามปกติจะต้องมีการตรวจสอบมาตรฐานให้ตรงกับแต่ละบุคคล ปรากฏว่าในเที่ยวบินวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๑ มีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของผู้อุทธรณ์ จาก P-I-C เป็น Co Pilot เพียงแต่ผู้อุทธรณ์ยังคงนั่งในตำแหน่งด้านซ้าย และให้กัปตันที่นั่งด้านด้านขวาทำหน้าที่ P-I-C แทน เมื่อเสร็จสิ้นการประเมินผล ผู้อุทธรณ์ก็มีได้รับแจ้งผลการประเมิน โดยผู้อุทธรณ์ได้สอบถามกับกัปตันที่ทำหน้าที่ P-I-C แทน แล้ว ซึ่งได้รับคำตอบว่าการตรวจสอบมาตรฐานในวันนั้นไม่สมบูรณ์ และผู้อุทธรณ์เห็นว่าหากคำว่าไม่สมบูรณ์ หมายถึง การไม่ผ่านการประเมิน ก็น่าจะมีการแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ได้ทราบ จากเหตุการณ์ดังกล่าวผู้อุทธรณ์ได้ทำหนังสือไปสอบถามบริษัท ฯ หลายครั้งในประเด็นเกี่ยวกับเหตุผลในการลดตำแหน่งหน้าที่ของผู้อุทธรณ์ และขอทราบข้อมูลเกี่ยวกับระเบียบ คู่มือ หรือคำสั่งของบริษัท ฯ ที่ให้อำนาจฝ่ายบริหารในการลดตำแหน่งหน้าที่ของพนักงาน ทั้งนี้ผู้อุทธรณ์เห็นว่าหากไม่มีระเบียบ คู่มือ หรือคำสั่งดังกล่าวที่ให้อำนาจไว้จะถือว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ และผู้อุทธรณ์ได้ขอสำเนารายงานการตรวจสอบมาตรฐานด้วย

ทั้งนี้ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๑ บริษัท ฯ ได้เชิญผู้อุทธรณ์ไปยังฝ่ายบริหารนักบินของบริษัท ฯ และมีการนำเอาใบประเมินผลมาให้ผู้อุทธรณ์ดู โดยที่ผู้อุทธรณ์มิได้ลงชื่อรับทราบผลการประเมิน เพราะเห็นว่าอาจมีการบิดเบือนเกิดขึ้นได้ ผู้อุทธรณ์จึงขอสำเนาข้อมูลดังกล่าว และได้รับแจ้งให้ทำเป็นหนังสือในการขอข้อมูลตามอุทธรณ์ ต่อมาในวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๑ มีการตรวจสอบมาตรฐานการบินผู้อุทธรณ์เป็นครั้งที่สอง และมีกัปตันคนหนึ่งเป็นผู้ตรวจสอบมาตรฐาน ซึ่งในการบินครั้งนี้เป็นเที่ยวบิน ๓ วัน โดยในวันที่ ๗ - ๘ เมษายน ๒๕๕๑ ผู้อุทธรณ์ทำหน้าที่เป็น P-I-C อย่างไรก็ตามในวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๑ ผู้อุทธรณ์ถูกลดตำแหน่งหน้าที่อีกครั้ง โดยกัปตันซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบมาตรฐานได้ทำหน้าที่เป็น P-I-C และผู้อุทธรณ์เป็น Co Pilot ผู้อุทธรณ์จึงได้มีหนังสือขอให้อธิบายเหตุผลของการกระทำการดังกล่าว เพราะผู้อุทธรณ์เห็นว่าบริษัท ฯ มีการออกคำสั่งนอกเหนือจากระเบียบ โดยเข้าลักษณะเป็นการเปลี่ยนแปลงการจ้างของพนักงานบริษัท ฯ และต่อมาบริษัท ฯ มีการอธิบายเหตุผลให้ฟังด้วยวาทะว่าผู้อุทธรณ์กระทำผิดในเรื่องการแต่งกายของผู้อุทธรณ์ที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบและมีภาพลักษณ์ภายนอกที่ก้าวร้าวต่อผู้อื่น ซึ่งผู้อุทธรณ์เห็นว่าในการตรวจสอบมาตรฐานจะแบ่งออกเป็น ๑๒ หัวข้อ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นในเรื่องของการทำงาน โดยมีเรื่องของภาพลักษณ์ภายนอกเป็นหัวข้อย่อยเท่านั้น ดังนั้น หากมีการลดตำแหน่งผู้อุทธรณ์ด้วยเหตุผลนี้น่าจะมีขอบ อีกทั้งในช่วงปีหรือสองปีที่ผ่านมา มีการเปลี่ยนแปลงการติดเครื่องหมายอยู่หลายครั้งจนพนักงานหลายคนสับสน จากการลดตำแหน่งของผู้อุทธรณ์ในวันนั้นได้สร้างความอับอายให้แก่ผู้อุทธรณ์ต่อเพื่อนนักบินและลูกเรือในเที่ยวบินนั้น และทำให้ผู้อุทธรณ์เสื่อมเสียประวัติในการทำงานด้วย ซึ่งเหตุการณ์เหล่านี้ไม่เคยเกิดขึ้นกับบุคคล /ใดมาก่อน...

คำวินิจฉัย ที่ วท(พ)๑/๒๕๕๑

โดมาก่อน

ผู้อุทธรณ์ได้ตรวจสอบ FOM เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารในการลดตำแหน่งเที่ยวบินของนักบินแล้วไม่พบว่า มีข้อใดที่ให้อำนาจไว้ จึงได้ทำการสอบถามและได้รับคำตอบว่ามีอยู่ใน FOM อยู่แล้ว แต่ผู้อุทธรณ์หาไม่พบ และเห็นว่าหากการลดตำแหน่งผู้อุทธรณ์เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่เที่ยวบินมีกัปตันมากกว่า ๑ คน โดยคนหนึ่งที่เป็นกัปตันอาวุโสซึ่งตามหลักเกณฑ์กัปตันผู้นั้นจะปฏิบัติหน้าที่เป็น P-I-C ซึ่งหลักเกณฑ์นี้จะนำมาใช้ในเที่ยวบินยุโรปเท่านั้น และในเที่ยวบินของการตรวจสอบมาตรฐานทั่วไปไม่น่าจะนำหลักเกณฑ์นี้มาบังคับใช้

นอกจากนี้ ผู้อุทธรณ์มีข้อสังเกตเกี่ยวกับขั้นตอนในการออกคำสั่งว่า ในวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๕๑ มีการประชุม FO ต่อมาในวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๑ มีการออกหนังสือเวียนและผู้อุทธรณ์ได้มีหนังสือโต้แย้งไปในวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๑ และในวันเดียวกันมีการออกคำสั่งสายปฏิบัติการที่ ๐๐๙/๒๕๕๑ เกี่ยวกับเรื่องสภาพลักษณะการบินในลักษณะเดียวกับหนังสือเวียน โดยผู้อุทธรณ์ได้รับใบแจ้งเตือนลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๑ ซึ่งผู้อุทธรณ์เห็นว่าจากขั้นตอนดังกล่าวข้างต้นนั้นมีการดำเนินการในระยะเวลาอันกระชั้นชิด จึงมีเหตุให้เชื่อได้ว่าคำสั่งดังกล่าวออกมาเพื่อผู้อุทธรณ์โดยตรง ผู้อุทธรณ์จึงต้องการนำข้อมูลตามที่มีคำขอไปเพื่อใช้ประโยชน์ในการร้องเรียน โดยในขณะนี้ผู้อุทธรณ์ได้ร้องเรียนต่อผู้บริหารระดับสูงแล้วแต่ยังมิได้รับการดำเนินการใด ๆ และผู้อุทธรณ์ได้มีการร้องเรียนผ่านสหภาพแรงงานของบริษัท ฯ อีกทางหนึ่งด้วย และในการเข้าชี้แจงนี้ผู้อุทธรณ์ได้มอบหนังสือชี้แจงเพิ่มเติมให้เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการฯ ด้วย

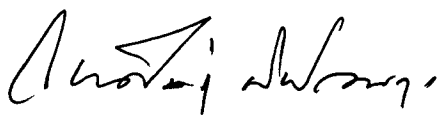
คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร ได้พิจารณาคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของบริษัท ฯ คำอุทธรณ์และคำชี้แจงเพิ่มเติมของคู่กรณี ประกอบกับข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ที่บริษัท ฯ จัดส่งมาประกอบการพิจารณา และหนังสือชี้แจงเพิ่มเติมของผู้อุทธรณ์ แล้วเห็นว่า แม้บริษัท การบินไทย ฯ จะเห็นว่าการเปิดเผยเอกสารแบบฟอร์มการตรวจสอบมาตรฐานการบิน(LINE CHECK/RELEASE FLIGHT REPORT FORM) อาจมีผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของบริษัท ฯ ได้ แต่เฉพาะกรณีอุทธรณ์นี้เอกสารรายการที่ ๑ ดังกล่าว ไม่ปรากฏข้อความในเอกสารแบบฟอร์มการตรวจสอบมาตรฐานการบิน(LINE CHECK/RELEASE FLIGHT REPORT FORM) ของผู้อุทธรณ์ที่ระบุถึงประสิทธิภาพและความสามารถในการปฏิบัติงานควบคุมการบินที่ไม่ได้มาตรฐานแต่อย่างใด การเปิดเผยแก่ผู้อุทธรณ์จึงไม่น่าจะเกิดความเสียหายที่จะมีผลต่อความเชื่อมั่นในการปฏิบัติการบินของบริษัท ฯ อีกทั้งผู้อุทธรณ์เป็นผู้มีประโยชน์ได้เสียและได้รับผลกระทบโดยตรงจากการประเมินตามเอกสารรายการที่ ๑ และข้อมูลดังกล่าวหากสาธารณชนได้รู้กลับจะทำให้สาธารณชนมีความเชื่อมั่นใน

/มาตรฐาน

คำวินิจฉัย ที่ วท(พ)๑/๒๕๕๑

มาตรฐานการบินของนักบินบริษัท ฯ ซึ่งจะเกิดผลดีหรือเป็นประโยชน์กับบริษัท ฯ ยิ่งกว่า แม้ว่าโดยธรรมเนียมปฏิบัติของบริษัท ฯ จะมีการเปิดเผยผลการประเมินให้ผู้ถูกประเมินได้ทราบโดยไม่ให้สำเนา แต่ก็ไม่มีกฎหมายห้ามหรือคุ้มครองมิให้เปิดเผยโดยการจัดทำสำเนาให้กับผู้อุทธรณ์แต่อย่างใด ดังนั้น เมื่อคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์ของผู้อุทธรณ์ประกอบกันแล้ว ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ สมควรเปิดเผยต่อผู้อุทธรณ์ได้ สำหรับเอกสารรายการที่ ๒ คือ Flight Operation Manual (FOM) ก็ได้ระบุว่าข้อมูลข่าวสารนี้เป็นเอกสารลับ (Confidential) ที่ห้ามการเปิดเผยแต่อย่างใด ข้อมูลข่าวสารในส่วนนี้จึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่ไม่เข้าข่ายเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย อีกทั้ง เป็นข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์มีอยู่แล้ว แต่เนื่องจากผู้อุทธรณ์ต้องการให้มีการรับรองสำเนาถูกต้องเพื่อนำไปใช้ประโยชน์เป็นหลักฐานอย่างเป็นทางการในการต่อสู้ป้องกันสิทธิของตน จึงเป็นสิทธิของผู้อุทธรณ์ที่จะขอให้บริษัท ฯ เปิดเผยโดยสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องให้กับผู้อุทธรณ์ ประกอบกับ Flight Operation Manual (FOM) เป็นข้อมูลข่าวสารที่ไม่มีกฎหมายห้ามมิให้เปิดเผย และไม่อยู่ในขอบข่ายเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เอกสารรายการที่ ๒ จึงสามารถเปิดเผยได้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร จึงมีมติให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ได้แก่ รายการที่ ๑ เอกสารแบบฟอร์มการตรวจสอบมาตรฐานการบิน (LINE CHECK/RELEASE FLIGHT REPORT FORM) ของผู้อุทธรณ์ ในการตรวจสอบมาตรฐานการบินประจำปี เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๑ เทียบบินที่ TG ๓๑๗ และในการตรวจสอบมาตรฐานการบินประจำปี เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๑ เทียบบินที่ TG ๖๓๐ และรายการที่ ๒ Flight Operation Manual (FOM) โดยสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องให้แก่ผู้อุทธรณ์ และเฉพาะเอกสารรายการที่ ๑ นั้น ให้แก่ผู้อุทธรณ์เพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบการร้องเรียนขอความเป็นธรรมตามวัตถุประสงค์ที่ขอข้อมูลข่าวสารนี้เท่านั้น

(ศาสตราจารย์ ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล)

ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ เกษม จันทรแก้ว)

กรรมการ

คำวินิจฉัย ที่ วท(พ)๑/๒๕๕๑

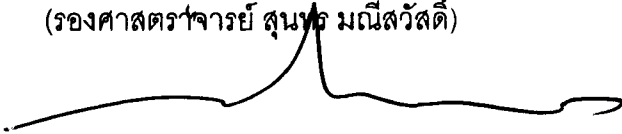
(ศาสตราจารย์ สมชาติ โสภณรณฤทธิ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ สุนทร มณีสวัสดิ์)

กรรมการ

(ศาสตราจารย์พิเศษ สันทัด โรจนสุนทร)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๑